

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak :
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A Ház feloszlata.

Az ellenzék még mindig nem akarja elhinni, hogy a Házat feloszlatták akár ex-lexben akár nem. Sok mindenre hivatkozik, hogy a Ház feloszlatajának lehetetlenségét elhitesse. Hivatkozik már csak azért is, mert azt hiszi, hogy ezzel is hangulatot csinál.

Mi most nem foglalkozunk azzal, vajjon be fog-e következni a feloszlata vagy sem, annyi azonban bizonyos, hogy ha bekövetkezik, úgy ezért egyesegyedül csak az ellenzék felelős. Felelős pedig azért, mert a mai állapotokat ő teremtetten meg az indokolatlan obstrukcióval, s mert az obstrukciót csak arra használja, hogy Tisza kormánya indemnitást ne kaphasson.

Ennek a bebizonyítása senkinek sem okozhat nagy fejtörést. Az ellenzéken is elismerték a Házzabályok revíziójának szükségességét. Ez általános óhaj volt. Ennek az óhajnak megfelelően Tisza benyújtotta a módosító javaslatot, kérve egy huszonegyes bizottság kiküldését a javaslat revideálása végett.

Igen, de az ellenzék már ezen bizottság kiküldését megobstruálta csupán azért, hogy a vitát huzva az indemnitás tárgyalására ne kerülhessen a sor s Tiszát ex-lexbe kergetve, ellenzéki felfogás szerint lehetlenné tegye a nemzet akaratára való appellálást, azt remélve így, hogy az ex-lex állapot kényszerében stilszerűleg ismét a kisebbség akarata fog érvényesülni a többség akaratával szemben.

A többség ekkor kénytelen volt az állam érdekében elfogadni a Dániel-féle törvényt, amelynek elfogadása után az ellenzék arra kényszerítette a kormányt és a koronát, hogy elnapolják a Házat.

Mi történt ezután? A dühöngő kisebbség kétségbe vonta a király elnapolási jogát és kijelentette, hogy nem fog tárgyalni. Nem is tárgyalt, hanem rombolt,

életlen tárgyakon és védtelen embereken töltve ki bosszuját.

Tisza István ezen újabb indokolatlan erőszakra nem reagált, hanem kijelentette, hogy ő a nemzetre kész hivatkozni, adják meg neki az indemnitást, hogy ex-lexben ne legyen kénytelen választatni.

Igen, de az ellenzéknek nem is a nemzetre való hivatkozás kellett, hanem az ex-lex, mert még mindig bizott abban, hogy Tisza nem fogja feloszlata a Házat ex-lexben és akkor bukik, mert ők nem engednek neki tárgyalni. Megint a Dániel-féle házzabályokkal hozakodtak elé.

Hasztalanul mondta nekik a kormány, hiszen ha megbukik, akkor fölösleges az ellenzéknek félnie az ex-lextől. Nekik nem kellett a nemzet határozata, nekik Tisza bukása és sárba tiprása a parlamentarizmus alapigazságának, annak ugyanis, hogy a parlament akarata a többség akarata. Ők a parlamenti anarchiának akartak uralmat biztosítani.

A kisebbséggel szemben ezen az alapon a többség mindig csak valami eszményi bolon'ság lett volna akár Dániel-féle törvény nélkül. Az ellenzéknek pedig az örület fegyverét nyomták volna a kezébe, amelylyel az állam bukásának, a parlamentarizmus megsemmisítésének az útját az ex-lexszel egyengethette volna.

A Házat feloszlata sohasem lehetett volna. Így következett volna be ex-lexben a képviselők mandátumainak lejáta. És ekkor, a törvényenkívüliség alapján az országban vagy az anarchia került volna uralomra vagy a kényuralom. Szóval az alkotmányt hajszolták volna válság felé, ami semmi esetre sem következett volna be, ha a többség túltéve magát az ellenzék által megteremtett kényszerhelyzetben a formaságokon, érvényre juttatta volna akaratát, hogy megmentse az alkotmányt a válság elé leendő sodrástól, s az or-

szágot egy kisebbség terrorizmusától.

És ezt teszi most meg Tisza István akkor, mikor formaságoknak nem biztosít alkotmánytipró jogokat. Ha tehát a Ház feloszlataására kerül a sor, ezzel is csak használ, nem pedig árt.

Karácsonyfa ünnep.

A Szabadkai Fehér Kereszt egyesület ma délután 3 órakor tartotta meg szokásos karácsonyfa ünnepét a Pest szálló nagytermében.

Társadalmunk előkelő világa gyült össze, a gazdagság és fény tulajdonosai az egyik teremben, a másikban pedig ép az ellentétje, a szegényeknek s az árváknak szenvedő serege. Am ez a nagy ellentét csakhamar elsimult, áthidalta a jóságos szeretet.

Mintegy háromszáz szegény gyermek szíve dobbant meg s arca pirult ki az örömtől, amikor a jótékony angyalai kezökbe adták a jó meleg ruhát, a sok diót, almát, iskolai szereket s szép játéktárgyakat.

Nem maradt szárazon szem, mikor azok a bánatos szemek belebámultak a karácsonyfa fantasztikus fényébe s nézték-nézték azt a fát, melyet álmaikban oly sokszor láttak de a melyet a valóságban alig kapnak meg.

Alig tudnók feljegyezni azoknak a neveit, akik részt vettek a kedves ünnepélyen. Rendkívül jó benyomást tett az a fáradságot nem ismerő buzgalom, melylyel társadalmunk előkelő hölgyei felkarolták az alsóbb néposztályok szülötteit, hogy nyomorukat legalább ebben a szép ünnepkörben, mikor egy gyermeknek sem szabad szomorkodni, némileg enyhítsék. Az egyesület elnöke, *Birkáss Gyuláné Szuchich Adrienne* urölgy vállalta magára a rendezés sok nehézséggel s fáradsággal járó munkáját s meg is oldotta oly áldásos sikerrel, hogy sok ajak foglalja majd imába az ő nevét.

Délután három órakor kezdődött meg az ünnepély *Szigethy József* egyesületi titkár beszédével, melyben a gyermekvédelem mai állapotáról adott hű képet. Majd egy mankón járó kis iskolás leány rebegett hálás szavakat a jótézők felé. Nagy hatást tett *Lukácsy István* hitoktató beszéde, a melyben a gyermekek nevében, mint azok vezetője mondott köszönetet. Beszédének költői részei szívhöz szólottak, szocialismusról szóló fejtegetései megdöbbenő módon tárták fel azt a komor jövőt, mely óriási katastrofával fenyegeti a társadalmat, ha csak a szeretettel

nem enyhítjük korunk ez égető betegségét.

Sokáig tartott a kiosztás, míg mind a 300 gyermek megkapta a maga ajándékát; de annyi bizonyos, hogy ma este, mikor e sorokat írjuk, 300 kicsi szív dobog föl boldogan az örömtől.

A német kereskedelmi szerződés.

Bécs, dec. 20.

Az osztrák és magyar szakreferensek ma este Berlinbe utaznak. Magyar részről ezuttal is Biró, Ottlik és Lestyánszky miniszteri tanácsosok mennek. Az a körülmény, hogy mindkét részről az állategészségügyi szakelőadók utrakeltek, valószínűvé teszi, hogy ezuttal elsősorban állategészségügyi kérdésekről lesz szó. A szakreferensek csak karácsonyig maradnak Berlinben, hogy a tárgyalásokat újból bevezessék. Karácsony után azonban az összes referensek újból kiutaznak.

Házfeloszlata előtt.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, dec. 20.

A mai nap politikája a szövetkezett ellenzék vezérő bizottságának értekezletével kezdődött. A vezérek délelőtt tíz órakor gyűltek egybe a Kossuth-párton és a választások dolgát beszélték meg. Az értekezlet bizalmas volt, annyi azonban kiszivárgott, hogy az ellenzék a dissidensek kerületében ellenjelöltet nem állit és a dissidenseket egyébként is támogatni fogja.

Ma délelőtt politikai körökben beszélték, hogy kilátás van arra, hogy *Andrássy Gyula* gróf békefáradozásai mégis sikerre vezethetnek. A mi értesülésünk szerint ez nem felel meg a valóságnak, mert a szövetkezett ellenzék tegnapi konferenciája a Nemzeti Kaszinóban mindenről másról tárgyalt, csak békéről nem.

Egyébként pedig Tisza István gróf sem adott mandátumot *Andrássy* grófnak, hogy közvetítsen és hogy ha ilyen irányban tényleg dolgozik, hát a maga szakállára teszi.

A felizgul fantázia *Széll Kálmán* tegnap a homo regius tisztével ruzáta fel, mert *Széll Kálmán* Bécsben járt. A bécsi utnak politikai miszsiót tulajdonitanak, holott *Széll* barátai tudják, hogy *Széll Kálmán* másfél esztendő óta mindennap Bécsben tölti a hétfői napot és tegnap hétfő lévén, ismét Bécsben járt.

Igen finom minőségű egyiptomi hüvelyek
Cleopatre 100 drb — kor. 24 fill.
" 1000 " 2 " — "
" **parafás** 1000 " 2 " 80 "
o o o o o o o o kaphatók :

ERDÉLYI D. ÉS TRSA
m. ki. különlegességi és dohánynagyárudában
Kossuth-u. **SZABADKÁN** Kossuth u.
o **Nagyobb vételnél kedvezmény.** o

Diva 100 drb — kor. 30 fill.
" 1000 " 2 " 40 "
" **parafás** 1000 " 2 " 80 "
Prima, Igen finom 100 " — " 32 "
" " " 1000 " 3 " — "

A Ház legközelebbi ülését e hónap 28-án tartja és eleve megjósolhatjuk, hogy ez az ülés is éppen olyan rövid lefolyású lesz, mint volt a hétfői ülés. Tisza István gróf rövid néhány szót intéz az ellenzékhez, a melyben megkérdi, állja-e eddigi álláspontját. Ha igen, akkor nyomban ismét királyi kéziratral elnapoltatja a Házat január elejére, a mikor is majd a Ház feloszlásának kell majd bekövetkeznie.

A királyt Budapestre január hó 2 ikára várják és a milyen biztosan tudják a kormánypártban, hogy a király ekkor Tisza István gróf kormányelnökön kívül mást fogadni nem fog, éppen olyan fennen hangoztatják az ellenzéken, hogy a felség az utolsó pillanatban más tanácsát is meg fogja hallgatni.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

December 31. Máv. altiszti kör műpártoló osztályának Sylveszter estélye saját helyiségében.

December 31. Szociáldemokrata párt szervezet Sylveszter estélye a Hungáriában.

Január 8. Kath. legényegyesület táncmulatsága, az egyesület saját helyiségében.

Január 15. Az ipartestületi dalárda hangversenye és táncmulatsága a Pest szálloda nagytermében.

Február 5. A szabómunkások szabadkai szakszervezetének mulatsága a Pest szálloda termeiben.

Uj regényünk.

Mai számunkban befejezzük a Leányvojvoda című eredeti regényt.

Holnapi csütörtöki számunkban az angol szépirodalom egyik legnagyobb feltűnést keltett bűnügyi regényének közlését kezdjük meg.

Érdekfeszítő a regény elejétől végig, de úgy, hogy az érdeklődéssel nem fásaszt, hanem ellenkezőleg szórakoztatva új erőt ad.

A regény címe:

A sötét titok.

Megjelenése után százezer példányban kelt el és még mindig újabb és újabb kiadásai jelennek meg.

— **Személyi hír.** Bezeredy István főispán ma délelőtt a gyorsvonattal Budapestre utazott.

— **Ováció Bezeredy főispánnak.** Zomborból táviratozza tudósítónk, hogy a ma délelőtt megtartott vármegyei közgyűlésen Karácsony alispán negyedéves jelentése kapcsán megemlékezett Bezeredy Istvánnak Szabadka és Baja városok főispánjává történt kinevezéséről. A megye törvényhatósági bizottsága általános lelkesedés közben, percekig tartó éljenzéssel és tapssal vette tudomásul a kinevezés hivatalos bejelentését.

— **Tiszújítás a kamaránál.** A helybeli ügyvédi kamara tisztikara a vasárnapi választások alkalmával a következőképpen alakult meg: Paukovich Andor elnök, Kozma László elnökhelyettes, dr. Révész Ernő titkár, Buchwald Lázár pénztáros, dr. Vécsei Samu ügyész. Dr. Békffy Gyula, dr. Blau Géza, dr. Brenner József, Gyelmis Gerő, Latinovics János, dr. Lipozencsits Lázár, Rohonyi Gyula, Vértési Károly választmányi rendes,

dr. Kriszthaber Gyula, dr. Majoros Adolf, dr. Manojlovics Vladiszláv és dr. Petrovics János választmányi póttagok.

— **Halálozás.** Benoist de Limonet Károly tartalékos huszár főhadnagy és a jubileumi emlékérem tulajdonosa, f. hó 20-án délután hirtelenül elhunyt. A megboldogult hült tetemei f. hó 22-én éjjel, előzetes beszentelés után vasuton fognak Baden bei Wien-be szállíttatni s ott a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni.

— **A szabadkai I-ső nőegylet árváinak** karácsonyfájára Szilberleitner Ferencné urnő 4 drb fejkenődő, 4 pár gyermekharisnyát és két koszoru fűgét adományozott. A kegyes adományért ez uton is köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **Állami segély a háziipari tanfolyamnak.** A földművelésügyi miniszteriumtól leirat érkezett a város közönségéhez, amely szerint a kormány hajlandó az itt felállított munkás háziipar tanfolyamnak 3000 korona állami segélyt utalványozni, a mely anyag beszerzésre lesz fordítandó. A miniszter egyben sürgős választ kér az iránt, hogy a város közönsége hajlandó-e a felajánlott segélyt igénybe venni.

— **A vasuti pályaudvar világitása.** A szabadkai vasuti állomás egész területén az új év beköszöntésének idején már villamos lámpák fognak nappali világosságot terjeszteni. Nemcsak a személypályaudvar, hanem a rendező- és teherpályaudvarok is villamfényvel lesznek világítva. A nagyarányú emelkedés, ami ezen a réven a villamos áram fogyasztásában be fog következni, minden valószínűség szerint a nagyközönségre is kedvező hatással lesz, amennyiben a világitási árak csökkentését is lehetővé fogja tenni.

— **A zsidó hitközség kérelme.** A szabadkai izr. hitközség a kebelében fentartott elemi iskola segélyezésére 5000 koronát kér a várostól a december 29-én megtartandó városi törvényhatósági rendes közgyűlés elé terjesztett kérvényében.

— **A műtrágyagyárról.** A halasi uton épülő kénsva és műtrágyagyár építkezési munkálatai már annyira haladtak, hogy az építkezés vezetősége biztos kilátásba helyezte, miszerint a gyár már a jövő évi május hó elején üzemét meg fogja kezdeni. Az építkezés művezetője Erdélyi Samu államvasuti főmérnök. A gyárhoz vezető vasuti szárnyvonal munkálatai is megkezdődtek.

— **Uj helyi érdekű vasut.** Elő-munkálati engedélyt nyert újabban egy év tartamra: Fernbach József földbirtokos budapesti és özvegy Dimsits Istvánné szentendrei lakók az államvasutak Zombor állomástól e városon keresztül Apatinig vezetendő motoros vasutra.

— **Betörés egy üzletbe.** Weinhut Adolf üvegkereskedő Batthyány-utcai üzlethelyiségébe az éjjel ismeretlen tettesek behatoltak és 20—25 darab üvegvágo gyémántot, két tucat kávéskanalat, két tucat evőeszközt és öt tucat leveses kanalat elvittek. A kár meghaladja a 200 koronát.

— **Bicskázások.** Kiszela István ma panaszt tett a rendőrségnél, hogy az éjjel, mialatt a Kuluncsics féle korcsmahelyiségben borozgatott, két gáti bicskás tért be és követelték, hogy bort fizessen nekik. Kiszela, aki nem tett eleget az erőszakoskodó legények felszólításának, rövid idő múlva elhagyta a korcsmahelyiséget, de rosszul járt, mert a bicskások meglesték és alaposan megszurkálták.

A másik panasztevő Mihálykovits Pál volt, akit a Dárda-utcában bicskáztak meg ismeretlen tettesek.

— **Sikkasztó alkalmazott.** Mayer Géza helybeli sűtőmester feljelentette a rendőrségnél Basics Vince nevű alkalmazottját, aki 19 korona rábizott pénzt elsikkasztott és a pénzzel ismeretlen helyre szökött.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Vigoda Miklós 6 hét, Mamuzsics Mihály 70 év, Mácskovics Jakabné 39 éves, Szabó Mihályné 40 éves, Kantancsics Antalné 43 éves, Racsmány Béla 14 napos, Lagyák János 16 napos, Tumbász Lajos 25 napos, Vigoda Mária 13 napos, Róka Mária 2 hónapos, Jandek Géza 45 éves, Született 9, 4 fiu és 5 leány.

Óriási póstarablás.

Ismeretes már, hogy a nagykomlói póstakocsist leütötték és a póstát kirabolták.

Most azt írják még, hogy miután a posta nem érkezhett meg idejében Kikindára, a temesvári m. kir. posta-és távirida igazgatóság feljelentésére dr. Vaszkó kir. alügyész, Szontágh Hugó kir. törvényszéki bíróval a vizsgálat megejtése végett rögtön a helyszínére kiszállt.

Dugarin Mikentie postakocsis, aki négy év óta áll a posta szolgálatában, folyó hó 17-én este öt óra felé indult Nagykomlósról Nagykikindára. A postakocsi zárt ládjában 3 amerikai zárral ellátott pénzes zsákban összesen 8000 korona készpénzt, továbbá egy 22.000 koronáról szóló takarékpénztári betétkönyvet és — egy bb értékű tárgyaknak jelzett piros papiros küldeményt vitt magával.

Dugarin mint előadja, alig hagyta el a nádkfalvai szőlőket 6 óra tájt, a sötétben állítólag megtámadták, leütötték. Ő eszméletét veszve az árokba esett. A rablók aztán a postaláda lakatját lefeszítve, a három pénzes zsákot felvágták és azokból a pénzt, a takarékbetéti könyvet és minden piros papírral jelzett küldeményt elvittek.

A vizsgálat azonban megállapította, hogy a Dugarin által előadott rablás csak mese, hogy tettes maga a kocsis volt. Amit különösen igazol az a körülmény is, hogy a fején észlelt sérülés oly jelentéktelen, hogy attól eszméletét el nem veszíthette és hogy az esetről, ha az valóban úgy történt volna, nyomban maga tehetett volna jelentést, de ő egész nyugodtan subájába burkolózva másnap reggelig az árokban feküdt.

Ahol, mint megállapították, a mellette levő pipapernye és meggyújtott gyufák után, igen kedélyesen dohányzott. Jellemző az esetre, hogy a nádkfalvi utkaparó öt megpillantva az árokban, felrázta, de ő az utkaparót torkon ragadta, hogy őt hagyja békében.

Dugarin ut letartóztatták, a nagykomlói, nagykikindai csendőrséget a nyomozás végett mozgósították, azonkívül a pénzügyeteket is értesítették a takarékpénztári betétkönyv némi értékesítése miatt.

A háboru.

A háborura vonatkozólag ma a következő táviratok érkeztek a fővárosba.

Berlin, dec. 20.

A Berlieni Tagblattnak jelentik Pétervárról: A harmadik orosz hajóraj

utrakészülése is megkezdődött. Azt hiszik, hogy Rosdesztvenszki admirálissal sikerült egy új operacionális területet flottája számára találni, ahol egyben bevárná a harmadik flottát is. Ez valószínűleg Gensan koreai kikötő. A hirt megerősíti az a körülmény, hogy Koreában az oroszok erős csapatokat indítanak.

Mukden, dec. 20.

Az oroszoknak földbeásott tábor-gödrei a Hunhotól 160 kilométernyire lévő ponttól egészen ama hegyekig terjednek, a melyek a Hunhót a Saro forrásaitól elválasztják. Középen majdnem szakatlanul folyik a közdelen. A szélső szárnyon az ellenfelek mintegy 3 — 12 kilométernyire vannak egymástól. A közbeeső helyterületet közben harctérül használgják fel, Mindegyik fél meg akarja akadályozni a másikat abban hogy a csapatokat a téli szálláson zaklassa. Az állás körülbelül ugyanolyan mint Liaojangnál volt. Renenkamp tábornoknak megközelíthetetlen az állása a Talin-szoroson túl lévő területen, hol öt napos ütközet folyt le. Az orosz csapatok hangulata kitűnő.

Tokió, dec. 20.

Jeco parancsnok és Nagakova hadnagy magatartása a Szebasztopol támadásakor különös bámulatot kelt. Jeco parancsnok hajóraját javításával foglalkozott, a mikor elhatározták a támadást. Sikerült neki naszádjait időben a helyszínére vezetni. Akkor érte el a hajóhad kiinduló pontját, a mikor a hajóraj már utnak indult. Engedelmet kapott, hogy a hajókhöz csatlakozzék és a vakító tengeri vihar dacára, rá akadt a Szebasztopolra. Oly közel fért ahhoz, hogy hallotta az oroszokat beszélni és kilőtt egy torpedót. Mikor még jobban közeledett, újból kilőtt egy torpedót. Ekkor ellenséges gránát találta és darabokra tépte.

Nagakara hadnagy segítségére sietett egy másik bárkának a pusztító tüzelés dacára. Bárkáját többször eltalálták, de sikerült neki a veszedelemben levő másik bárka legtöbb emberét megmenteni.

A támadásra több önkéntes jelentkezett, e mint a menyire szükség volt. Togo tengernagy valószínűleg egy fiatalab admirálisra bizza az os romzárát és visszatér Tokióba, hol a császár fényes fogadtásban akarja részesíteni.

Tokió, dec. 20.

A japán mandsuországi hadsereg főhadiszállása jelenti tegnapi kelettel: A japán előőrsöket 11-én éjjel megtámadták. Az ellenséget mindenütt visszaverték. 13-án az ellenség nehéz ágyui nyolcvanszor rálöttek a japánokra a Saho közelében lévő vasuti hidnál, de kárt nem okoztak.

TAVIRATOK

Forradalmi mozgalom Oroszországban.

Moszkva, dec. 20. Az utolsó moszkvai utcai zavargásokról hivatalosan jelentik a következőket: A 11-iki pétervári utcai zavargások után agitációt kezdtek a moszkvai diákok. A moszkvai szociális forradalmi bizottság kiáltványt terjesztett, amelyben politikai tüntetésre szólította fel a lakosságot 18-ikára és 19-ére. 18-án délben tizenkét órakor élénk mozgalom volt tapasztalható a főutcákon, különösen egyetemi hallgatók és nőhallgatók voltak nagy számmal, 2 órakor pedig nagy néptömeg gyűlt össze a Tversen uton. A néptömeg

forradalmi dalokat énekelt és nagy zászlókat bontott, amelyeken kormányellenes fölírások voltak.

Megütözköztek a rendőrséggel és több revolverlövést sütöttek el a rendőrökre. A rendőrségnek azonban sikerült kivont fegyverrel szétverni a tömeget és a zászlókat elvenni. A többi városrészben is elnyomták a tüntetést. Komoly sebesülés nem történt. Két rendőr lösebet kapott, 43 embert főbűnösnek letartóztattak és az utcai zavargásra vonatkozó rendelet megsértése miatt fogják őket felelősségre vonni. A többi letartóztatottat a zavargás elnyomása után szabadon bocsátották. Tegnap újból megkísérelték a rend megzavarását, de a rendőrségnek sikerült rendet teremteni. Huszonkét embert letartóztattak.

Tolstoj gróf balesete.

Budaest, dec. 20. Pétervárról táviratozzák: A Russ jelenti mai kelettel: Tolstoj Leó gróf tegnap sétalovaglás közben lovastul együtt felbukott, de nem történt baja.

Vitriol dráma.

Budapest, dec. 20. Vitrioldráma történt ma délelőtt a Német-utca 41. számú házban. Egy ismeretlen fiatalember, Frank Erzsit leöntötte vitriollal, a ki súlyosan megsebesült.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szerdán: Narciss, dráma.

■ Csütörtökön: Szultán eredeti operette.

Pénteken: Vigécek, fővárosi életkép.

Szombaton: Nincs előadás.

Vasárnap délután: Aranyvirág, eredeti operette, este: Csókon szerzett vőlegény, énekes bohózat.

Hétfőn délután: Felhő Klári, népszínmű, este: Postás fiu és huga, énekes bohózat.

Narciss. Holnap kerül ez idényben másodszor színre Brachvogel nagyhatású drámája »Narciss«, a melyben Könyves Jenő, társulatunk kiváló drámai művésze a címszerep megkapó alakításával eseményszámba menő színpadi hatással mutatkozott be.

— Az új páholyjogtulajdonosok.

A színház újjáalakítása folytán megszűnt 7 páholy és e helyett tudvaleg csupán négy proszcenium páholy áll rendelkezésre. A városi tanács döntése szerint az új proszcenium páholyok jogtulajdonosa dr. Biró Károly polgármesternek, Gyelmis Gerőnek, özv. Gábry Lászlónénak, özv. Magyar Imrénének és a 9. számú páholy jogtulajdonosa, a mely eddig dr. Biró Károlyé volt, Magyar Györgynek ítélte oda.

Figyelmeztetés

a postai csomagok célszerű csomagolása, helyes címzése stb. tárgyában.

A karácsonyi és ujévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja.

Különösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszert, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta kőzségyes vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyakkal pedig erős csomagoló papír használandó.

Vászon vagy papirburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsinnyal többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsinnyel keresztezési pontjain pedig pecsétjával lezárni kell.

A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó.

3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezeték- és keresztnévének vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakóhelyének pontos kitétele; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címirtaiban ezenkívül a kerület, utca, házászám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő.

A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A címzet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges úgy a cím fatáblácskára, bórdaóra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

A papirlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címrát összes adatait feltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címrát leesné, elveszne, vagy pedig olvashatatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papirlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címrát felső részén is kiténtesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a címráton, mint a szállítólevélben szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Bécsbe szóló érlelmi szerekre, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szesz italok stb.) tartalmazó csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom minőség és mennyiség szerint kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor, stb.)

A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivételése szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

Temesvár, 1904. évi december 2-án.

Pethő s. k.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A szabadkai kórház ügye Szegeden. Lévy Zoltán szabadkai hírlapíró „Közérdek” című lapban dr. Schnier György közkórházi osztályorvosról azt írta, hogy jogtalanul pénzt vesz föl a betegetől dacára annak, hogy ezen betegeket díjtalanul tartozik a kórházban kezelni. Felhozta a Szily Giza ovónő esetét, akit szülei kedélybetegség miatt dr. Schnier kérésére helyeztek el a kórház elmebeteg osztályába, ahol aztán egy dühöngő örülttel egy szobába zárták, úgy hogy ettől való féltelmében megőrült. A leány szülei erre kénytelenek voltak gyermeküket a budapesti lipótmezői elmeegógyintézetben elhelyezni. Lévy cikkében még azt is állította, hogy dr. Schnier berugott állapotban bemutatja az elmebetegeket barátainak, kik botjakkal ingerelik őket. A szabadkai városi fegyelmi választmány dr. Schnier ellen megindította a fegyelmi eljárást, de mivel a vádak beigazolást nem nyertek, felmentette őt. A meghurcolt orvos erre a cikk szerzőjét a szabadkai törvényszéknél följelentette, mely Lévy Zoltánt

nyomtatvány útján elkövetett rágal-mazás miatt 18 napi fogházra és 100 kor. pénzbüntetésre ítélte. A szegedi kir. ítélőtábla ezt az ítéletet helyben hagyta, kivéve a büntetésre vonatkozó részt amennyiben ezt akként változtatta meg, hogy 60 kor. fő- és 20 kor. mellék-büntetésre ítélte, mely behajthatatlanság esetén három, illetve egy napi fogházra lesz átváltoztatható.

Karácsonyra!

— legalkalmasabb ajándék
diszművek, ifjúsági

elbeszélő-, mese és képes-

könyvek

20%

árengedménnyel a bolti áron alul
kaphatók:

VIG ZSIGMOND SÁNDOR

— könyv- és papirkereskedésében —
Milinovic ház — Fő-tér.

Nagy választék karácsonyfa diszek-
ben és diszlelvélborítékban.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Írta: Dugovich Imre. 97.

Ki írhatná le a csaták hevét; ki örökíthetné meg a lelkek dühét, melylyel egymásra törnek az emberek? A szabadságszeretettel, egy nép uralmának, ami világraszóló eszmét, elvet jelent, megalapítására törő szenvedelemmel jelezik csak mind ezt a hőt, ezt a dühöt, ezt a rémséget. Még a hagyomány is csak vérről, győzelemről, halálról beszél a harcokról szóló énekeiben.

Szent düh harcolt a Mrsova mogilán is. És mintha Dobra lett volna a szent dühnek forrása, körötte folyt a legádázabb vérontás. A turbános f-jek, mint az arató sarlójától a kalászok hullottak körötte. Néha sikerült neki visszanyomnia a törököt, de ezek mintha csak azért hátráltak volna, hogy annál vesztebb elkeseredettséggel ujtsák meg rohamaikat. A bolgárság végre is lankadni kezdett. De ekkor kelet felől bolgár csatakiáltás hangzott föl. Rádin csapott mint a vihar a törökökre ötven lovasával. Dobra, Rádin hangzott minden oldalon és a bolgárok új hévvel kezdték meg a véres harcot.

Ugy mondja a nép hagyomány, hogy napnyugtáig tartott a küzdelem. Mikor a nap utolsó sugarai bucsucsókjaikkal hintették tele a a mogila oldalait, Rádin és Dobra

egymást átölelve vártak az örök nyugalom első állomására, a sirra. Másnap már új domb emelkedett a Mrsova mogilán, melyet a nép ma Kaszi trapnak nevez. Ez az új domb százak tetemei fölött emelkedő óriási sirdomb, melynek méhében békésen nyugosznak egymás mellett gyűlölet és szeretet.

* * *

A frissen hantolt dombon is ki-zöldült már a fű. Egy-két mezei virág magva is, miket a szél hintett a dombra, kikelt, bimbózott, kivirágzott már. Ember hiányában a természet koszoruzta meg az óriási sirdombot: a természet, a végtelen szabadság és a szüntelen zsarnokság érthetetlen testvéresülése. Az embe- rektől elfelejtett anyaföldön is csak a természet munkálkodott. Munkás emberek éneke helyett pacsirták dala rezgettette meg a levegőt a szántóföldek fölött. Amaz is, ez is az örök munka szentségét dicsőítette. Az örök munkáét, melyet ember még nem értett meg a maga végtelenül szent, gyűlöletet békítő nagyságában.

A természetnek e csodás munkája közepett lépkedett egy nő a Mrsova mogila oldalán. A járása nehézkes volt, pedig nem nyomta vállait teher. Vigyázva lépkedett, pedig nem volt veszedelmekkel terhes az út. Néha meg-megállt pihenni, mintha attól tartott volna, hogy az ut fáradalmi megártanak neki, vagy féltett kincsének, melyet a természet rejtett méhébe jutalomképen.

Nedelya volt, Blagojő özvegye. Mikor felért a magaslatra, gyorsabban ment a sirdomb felé. Letérdelt a százakat takaró hantokra, s könnyeivel öntözte. Mikor lelkének áldozatát bemutatta a halottaknak, ajkai nyitak meg, hogy elmondják a dicsőítő könyörgést: Mi Atyánk.

Az ima végeztével fölkel. Két zöldelő ágat fektetett keresztbe az óriási sirdombra, leszakított néhány virágot s kezében az emlékezzettel, méhében a jövővel indult vissza otthonába, mint az örök munkának és biztos diadalnak csodás meg-személyesítője.

Vége.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE.

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K.

Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefon szám: 62.

A hamisítatlan, tisztán kezett

Virág-méz

Valóságos gyógyszer!

Nátha, köhögés vagy rekedtség esetében negyedóránként egy kanál-nyi mézet bevenni, egész biztosan hat. A méz élvezete a vérszegénységet is megszünteti.

Hamisítatlan, tisztán kezett méz kapható magánál a termelőnél: **I. Kör Bem-utca 138. sz. alatti Rudich Laura-féle háznál.**

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

Karácsonyra vásároljon az Antikváriumban: Képes könyvek, ajándék könyvek, képes levelezőlapok drbja 1 kr. levél papírok, emlék könyvek bámulatós olcsón az Antikváriumba Szabadkán Petőfi u. 88 sz. Blum háza gymnasium átellenében Kölesönkönyvtár havi 30 kr. díj. Hangjegyek, könyvek használtak étetnek és eladatnak.

Gyakorlati oktatást a német, francia és angol nyelvtan ad egy ur, ki a nyelveket az illető országokcaan gyakorolta. Cím a kiadóhivatalban.

Segéd ki a liszt és terményüzletben teljes jártassággal bír azonnali felvételre kerestetetik. Cím a kiadóhivatalban.

Jó karban levő íróasztal megvételre kerestetetik. Cím a kiadóhivatalban.

Egyetemi hallgató hármily irodalmi foglalkozást esetleg középiskolai tanulóknak órákat ad. Cím a kiadóhivatalban.

Butorozott szoba a Széchenyi téren kiadó bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy jó házból való fiu asztalos tanoncu felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Lakás változás. Özv. Hamburger lésnő, lakását VI. kör. Petőfi-utca idb. Illés Antal ur házába helyezte át.

Egy ház Wesselényi-utcában 406. sz. alatt szabadkézből eladó.

25634/1904. sz.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a faneműek, lakatos, asztalos, szijgyártó és nyomdai munkák szállítására, valamint a város területén levő lámpáknak kőolajjal való világítására 3 évi időtartamra *folyó évi december 24-én d. e. 9 órakor* a gazdasági ügyosztályban zárt ajánlati verseny fog tartatni.

Az árverés alkalmával a következő ovadékok teendők le.

1. A faneműeknél 600 kor.
 2. A lakatos munkáknál 400 kor.
 3. Az asztalos munkákn. 600 kor.
 4. A szijgyártó munkákn. 400 kor.
 5. A nyomdász munk. 1000 kor.
 6. A lámpák világítására 1000 kor.
- A zárt ajánlatok a fenti napon d. e. 9 óráig az iktató hivatalba nyújtandók be.

Egyébb árlejtési feltételek a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Szabadkán, 1904. dec 18-án.

A városi tanács.

Cimbalom iskola

öntanulásra.

Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a KOVACS-fele legujabb cimbalom iskolából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legujabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható KOVACS JÁNOS okl. cimbalomtanárnál, — Budapest, Erzsébet-körut 5. szám.

Saját termelésű, tisztán kezelt, pergetett

AGÁCZ-MÉZ

nagy mennyiségben és jutányos áron kapható:

HEGEDÜS BÁLINT FIA FERENC

mokrini gőzmalmi lisztraktár. Fűszer-, termény- és élelmiszer üzletében

Deák-utca SZABADKÁN Vermes-ház

Lapunk könyvnyomdájában

1000

darab névjegy 70 kr.

Karácsonyra a legczélszerűbb ajándék ha veszünk egy John-féle szabad.

telített gőzű mosógépet

mely által tüzelő agyagot takarítunk és a ruháinkat a rongálástól megóvjuk. Kapható egyedüli árusnál:

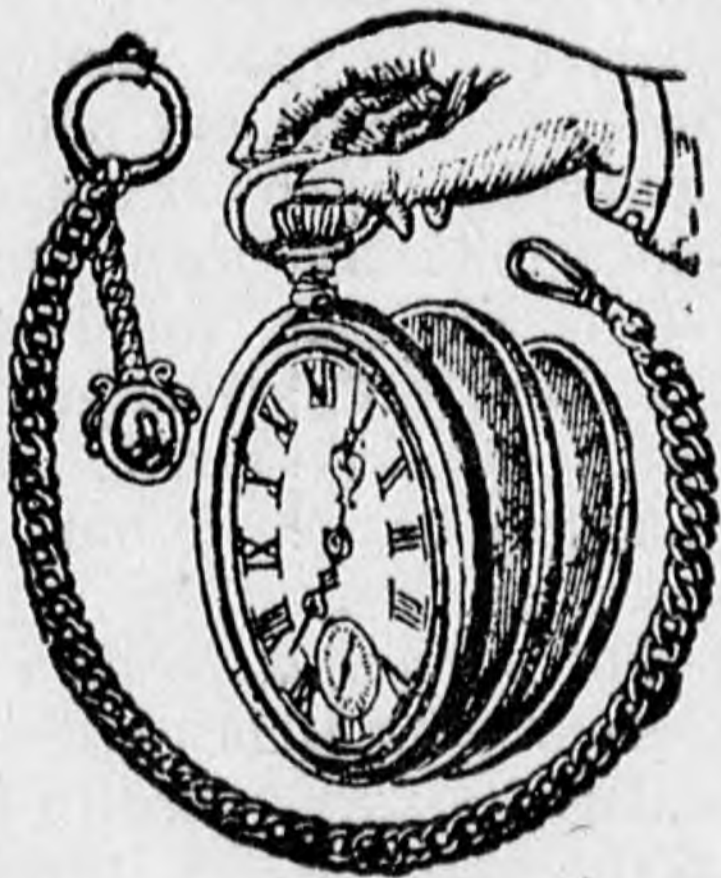
Weisz János Antal

villany-, gáz- és vízvezeték felszerelési válllata és műhelye

Eötvös-utca Szabadkán Csillag-féle ház

Próba mosás eszközlése céljából díjtalanul kölesön adatik.

Még eddig nem létezett!

Legalkalmasabb karácsonyi és ujjevi ajándék.

Egy valódi horgonyjárású rem. óra, 36 óráig jár egy felhúzásra, világító email számlappal 3 frt 80 kr., egy kínai ezüst lánc 80 kr., egy valódi magyar állású tajték pipa 1 frt 40 kr. 5 évi jótállással. Mind a három tárgy együtt véve 5 frt 50 kr. postaköltséggel együtt.

Meg nem tetszés esetén a pénz visszaküldetik.

Elvem nagy forgalom csekély haszon.

SZÉTKÜLDÉSI RAKTÁR:

KORMOS BÉLA

műorás és ékszerész

BUDAPEST, VII., István-ut 28. sz.

Legalkalmasabb karácsonyi és ujjevi ajándék.

Minden óra javítás 90 90
2 évi jótállás mellett.
Vidéki javítások pontosan eszközöztetnek.
Krajczár KORMOS BÉLA műorás BUDAPEST, VII., István-ut 28. Krajczár

Jlatszerek

igen csinos tüvegekben és diszes dobozokban finom francia illatok, u. m.: Ibolya, Gyöngyvirág, Reseda, Rózsa, Orgona, Heliotrop, Indiai széna, Orchidea, Ideal, Lóhere illat stb. ujdonságok

a kalmas karácsonyi és ujjevi ajándékok.

Beszerezhetők 2 K-tól 20 K-ig.

Szappanok

mindenféle finom illattal, csinos dobozokban, 3 drbonkint csomagolva 80 fill.-től feljebb.

Jutányosan szerezhetők be valódi Jamaica

rumok

literenkint K 2.20, 3.20, 5.20, 7.20.

Őrosz Karavánteák

eredeti csomagolásban és dekáknkint kimérve.

Finom Likörök, francia Likör Eszenciák, Cognacok, Spanyol és Aszu borok.

Zalán Béla

droguist, tea és rum üzletében Kossuth-u. SZABADKÁN Kossuth-u.